

DARULITKAN

SAKİN NÛN ve TENVİN HÜKÜMLERİ

Sakin Nûn ve Tenvin Arasındaki Farklar

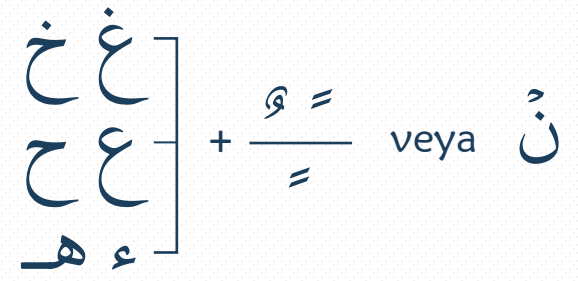
نْ	ن =
Kelimenin ortasında ve sonunda gelebilir	Kelimelerin sonunda gelir
İsim, harf ve fiillerde gelebilir	İsimlerin sonunda gelir.
Vaslen ve vakfen sabittir.	Vaslen sabittir.
Yazımda müstakil bir harf olarak resmi mevcuttur.	Yazımda lafzı mevcut olup resmi mahzuftur.

SAKİN NÛN ve TENVİN HÜKÜMLERİ

İZHÂR

Sakin nûn ve tenvin sonrası boğaz harflerinden biri geldiğinde nûn harfinin hiçbir değişikliğe uğramadan asli haliyle okunmasıdır.

İZHÂR

مَنْ ءَامِنَ

كَفَّارٍ أَثِيمٍ

مِنْ هَادٍ

قَوْمٍ هَادٍ

أَنْعَمْتَ

سَمِيعٌ عَلِيمٌ

وَأَنْحَرُ

عَلِيمٌ حَكِيمٌ

فَسَيُنْغِضُونَ

مَاءَ غَدَقًا

مِنْ خَيْرٍ

كَرَّةٍ خَاسِرَةٍ

İKLÂB

Sakin nûn ve tenvin sonrasında ب harfinin gelmesiyle ن harfinin tamamen م harfine dönüşürek **kâmil gunne** eşliğinde okunmasıdır.

ب + م م م veya ن

Mushaftaki yazımı → أَمْبِتْنَا

Tilâveti → أَمْبِتْنَا

↓
Kâmil gunne

IKLÂB

تُثَبِّتُ

كَافِرٍ بِهِ

أَنْبِئُونِي

مِنْ بَعْدِ

لِيُنَبِّذَنَّ

سَمِيعٌ بَصِيرٌ

İHFÂ

İhfâ ; sakin nûn veya tenvinden sonra ihfâ harflerinden biri geldiğinde, ihfâ harfini, nûn harfine ait gunne sıfatı eşliğinde şeddelemeden okumaktır. Başka bir ifade ile nûndan önceki harften (*nûn harfinin mahrecine uğramadan*) ihfâ harfinin mahrecine **kâmil gunne** eşliğinde geçiş yapmaktır. ihfânın sebebi; nûn harfinin mahrecinin, bu harflerin mahrecine idğam edilemeyecek kadar yakın, izhâr edilemeyecek kadar uzak olmasıdır.

ق ظ ط ص ض
ج ش ك ت د
ز س ث ذ ف

+ ن veya ن

- Süleyman el-Cemzûri'ye ait Tuhfetu'latfâl adlı eserde ihfâ harflerini bir araya getiren beyt

صِفْ ذَاتِنَا كَمْ جَادَ شَخْصٌ قَدْ سَمَا دُمَ طَيِّباً زِدْ فِي تُقَى ضَعْ ظَالِمًا

İhfâ Uygulamasına İlişkin Bazı Tembihler

- ق ve ك harflerinin mahreci, nûn harfinin mahrecine diğer ihfâ harflerine kıyasla daha uzaktır. Bu sebeple bu iki harfin ihfâsında gunne müddetince bu harflerin mahreç noktaları tam olarak kapalıdır. Sesin tamamı genizden gelir.

مِنْ قَبْلِكَ رَسُولٌ كَرِيمٌ

- ف ve ث , ذ , ظ harflerin ihfâsında, gunne müddetince bu harflerin mahreç noktaları,
 - ağızdan ses yolu kapanmayacak şekilde
 - mahrece baskı uygulamadan hafifçe temas halindedir. Bu ve diğer harflerin ihfâsında sesin çoğu genizden azı ağızdan gelir.
- Geriye kalan harflerin ihfâsında ise harflere ait mahreç noktaları birbirine iyice yaklaştırılır ancak temas etmez. Bu ayrıntı hakkıyla yerine getirilmediğinde özellikle ط , د , ت harflerinin 'ن' mahrecine olan yakınlığından dolayı ihfâ yerine izhâra benzer bir duruma sebebiyet verebilir.

نَفْسٍ شَيْئًا مِنْ طَيِّبَاتٍ / تَنْظُرُونَ تُنذِرُهُمْ نَارًا فَلَمَّا

IHFÂ

كُنْتُمْ	الْمُقَنْطَرَةَ	قِنْوَانَ دَانِيَةً	صَبْرًا جَمَلًا	مِنْ جَانِبِ
ثَمَنَا قَلِيلًا	عَشْرَةَ كَامِلَةً	إِنْ كَانَتْ	عَنْكُمْ	مِنْ قَبْلُ
وَتَنْسَوْنَ	مِنْ صِيَامِ	أَنْزَلَ	مَنْضُودٍ	مَنْشُورًا
أَنْشَى	وَمِنْ ذُرِّيَّتِي	ظِلًّا ظَلِيلًا	يُنْفِقُونَ	مِنْ فَضْلِهِ

İDĞÂM

İdğâm; sâkin harfi, ardından gelen harekeli harfe katarak harekeli olanı şeddeli tek bir harf gibi okumaktır.

يرملون + ن veya ن

Gunneli İdğâm

يمنو

Gunnersiz İdğâm

ل.ر

GUNNELİ İDĞÂM

Gunneli Kâmil İdğâm (نّ , مّ)

İki harfin sesinin tek sese dönüşmesi

Gunneli Nâkıs İdğâm (ی , و)

Sâkin olan birinci harfe ait sesin, ikinci harfin sesine tam olarak dönüşmemesi.

İdğâm Uygulamasına İlişkin Bazı Hususlar

Gunnesiz İdğâm

ر, ل harflerinin idğâmı kâmil idğâmdır.

İstisna: وَقِيلَ مَنْ رَاقٍ Kıyame: 27

Mushaftaki yazımı → كَأَنَّ لَّمْ ثَمَرَةَ رَزَقَا
tilâveti → كَأَلَّمْ ثَمَرَتِرَزَقَا

İDĞÂMDA İSTİSNALAR

1. İdğâm harfleri sakin ن ile aynı kelimedede buluşursa idğâm yapılmaz.

(صِنَوَانٌ , بُنَيْنٌ , أَلْدُنْيَا , قِنَوَانٌ)

2. Hafs rivayetinin Şatıbiyye tarikine göre vasıl durumunda iki yerde idğâm yapılmaz:

- Yasin Suresi 1. ve 2. ayetleri arası geçişte ﴿يَسٓ ۝١ وَالْقُرْءَانِ الْحَكِيمِ ۝٢﴾ ,
- Kalem Suresi 1. ayetin başındaki nûn harfinden vav harfine geçişte ﴿نَّ وَالْقَلَمِ وَمَا يَسْطُرُونَ ۝١﴾

GUNNELİ İDĞÂM

عَهْدًا نَبَذَهُ	مِّن نَّفَقَةٍ	حِطَّةً نَّغْفِرْ لَكُمْ	مِن نَّخِيلٍ	ن
مَثَلًا مَا	مِن مَّقَامٍ	هُدًى مِّن	مِن مِّثْلِهِ	م
وَفَرِيقًا يَّقْتُلُوا	أَنْ يُؤْمِنُوا	بِنَبَأٍ يَقِينٍ	مَنْ يَقُولُ	ي
شَيْئًا وَلَا	مِن وَلِيَّتِهِمْ	مَرَضًا وَلَهُمْ	مِن وَلِيٍّ	و

Gunneli Kâmil İdgâm

Gunneli Nakıs İdgâm

GUNNESİZ KÂMİL İDĞÂM

مِنْ لَّدُنكَ	وَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ	هُمَزَةٌ لُّمَزَةٌ	خَيْرٌ لَّكَ	س
مِنْ رِّزْقِكَ	مِنْ رَبِّهِمْ	مَثَلًا رَّجُلَيْنِ	غَفُورٌ رَّحِيمٌ	ر

SAKİN MÎM HÜKÜMLERİ

م

İdğâm-ı Şefevi (Mutemasileyn)

م ← م

Mushaftaki yazımı → كُنْتُمْ مِّنْ

Tilâveti → كُنْتُمْ مِّنْ

Ekmele mâ tekûn gunne

ihfâ-i Şefevi

م ← ب

Mushaftaki yazımı → هُمْ بَرِّزُونَ

Tilâveti → هُمْ بَرِّزُونَ

Kâmil gunne

İzhâr-i Şefevi

م ← Kalan harfler

مِنْهُمْ شَيْءٌ

Nâkıs gunne

هـ

لَهُمْ مَا يَشَاؤُنَ

idgām

كَم مِّن فِئَةٍ

إِنِّي عَلَيْهَا مُمْسِكَةٌ

أَنَّهُمْ مُّسْلِقُونَ

فَأَحْكُم بَيْنَهُمْ

ihfâ

عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ

إِنَّ رَبَّهُمْ بِهِمْ

أَمٌّ بِظَاهِرٍ

لَهُمْ وَأَزْوَاجًا

izhâr

هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ

أَكْثَرَهُمْ شَاكِرِينَ

عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ

SAKİN LÂM HÜKÜMLERİ

ل

İdğâm

İzhâr

İdğâm dışında kalan mevzular

Fiilerde

قُل ← ل , ر

Mushafta fiillerde idğâma tek örnek kelime

İsimlerde Şemsi harfler

ت ت ذ ر ز س ش
ص ض ط ظ ل ن] ال

Harflerde

هَل
بَل ← ل , ر

İstisna

بَلَّ رَانَ

Mutaffifin: 14

- Süleyman el-Cemzûri'ye ait Tuhfetu'latafâl adlı eserde şems-i harfleri bir araya getiren beyt

طِبُّ ثُمَّ صِلْ رُحْمًا تَفُزْ ضِيفْ ذَا نِعَمٍ دَعِ سُوءَ ظَنِّ زُرِّ شَرِيفًا لِلْكَرَمِ

ل

وَالطَّارِقِ	الشَّمْسِ	قُل لَّو	قُل رَّبِّ
هَل لَّكُمْ	بَل رَفَعَهُ	النَّجْمِ	وَاللَّيْلِ
قُلْ إِنِّي	وَالْقَمَرِ	وَلِيحُكُّمُ	جَعَلْنَا

idgām

izhâr